

DẠNG 8. CỰC TRỊ HÀM SỐ

1 KIẾN THỨC CẦN NHỚ

- Hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm đổi dấu từ $-$ sang $+$ tại $x = x_0$ thì hàm số đạt cực tiểu tại $x = x_0$, giá trị cực tiểu $y = y(x_0)$.
- Hàm số $y = f(x)$ có đạo hàm đổi dấu từ $+$ sang $-$ tại $x = x_0$ thì hàm số đạt cực đại tại $x = x_0$, giá trị cực đại $y = y(x_0)$.
- Cực đại và cực tiểu của hàm số gọi chung là điểm cực trị hàm số.

2 BÀI TẬP MẪU

Ví dụ 1. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	0	3	$+\infty$	
y'	$+$	0	$-$	0	$+$
y	$-\infty$	2	-4	$+\infty$	

Giá trị cực tiểu của hàm số đã cho bằng

(A) 2.

(B) 3.

(C) 0.

(D) -4 .

Lời giải.

Phân tích hướng dẫn giải

- a) DẠNG TOÁN: Đây là dạng toán dựa trên bảng biến thiên của hàm số, tìm điểm cực trị và giá trị cực trị của hàm số.
- b) HƯỚNG GIẢI:
Dựa vào bảng biến thiên, ta kết luận giá trị cực tiểu của hàm số.

LỜI GIẢI CHI TIẾT

Dựa vào bảng biến thiên, ta kết luận giá trị cực tiểu của hàm số bằng -4 .

Chọn phương án (D)

3 BÀI TẬP TƯƠNG TỰ VÀ PHÁT TRIỂN

Câu 1. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	0	2	$+\infty$			
y'		-	0	+	0	-	
y	$+\infty$		-1		3		$-\infty$

Giá trị cực tiểu của hàm số đã cho bằng

(A) 0.

(B) -1.

(C) 2.

(D) 3.

Lời giải.

Dựa vào bảng biến thiên ta có $y_{CT} = -1$.

Chọn phương án (B)

Câu 2. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$				
y'		-	0	+	0	-	0	+	
y	$+\infty$		-4		-3		-4		$+\infty$

Giá trị cực đại của hàm số đã cho bằng

(A) -4.

(B) 0.

(C) 1.

(D) -3.

Lời giải.

Dựa vào bảng biến thiên ta có $y_{CD} = -3$.

Chọn phương án (D)

Câu 3. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$				
y'		+	0	-	0	+	0	-	
y	$-\infty$		2		1		2		$-\infty$

Số điểm cực trị của hàm số đã cho

(A) 3.

(B) 2.

(C) 1.

(D) 4.

Lời giải.

Dựa vào bảng biến thiên thì số điểm cực trị của hàm số đã cho là 3.

Chọn phương án (A)

Câu 4. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	$-\infty$	-3	-2	-1	$+\infty$
y'		$+$	0	$-$	$+$
y	$-\infty$		-2		$+\infty$

Giá trị cực đại của hàm số đã cho bằng

- (A) 2.   (B) -3.   (C) -1.   (D) -2.

Lời giải.

Dựa vào bảng biến thiên thì giá trị cực đại của hàm số là -2 .

Chọn phương án (D)

Câu 5. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau:

x	1	$\frac{4}{3}$	2	$+\infty$		
y'		$+$	0	$-$	0	$+$
y			$\frac{4}{27}$			$+\infty$

Điểm cực đại của hàm số đã cho bằng

- (A) $\frac{4}{27}$.   (B) $\frac{4}{3}$.   (C) 2.   (D) 0.

Lời giải.

Dựa vào bảng biến thiên thì điểm cực đại của hàm số đã cho là $x = \frac{4}{3}$.

Chọn phương án (B)

Câu 6. Cho hàm số $f(x)$ có bảng xét dấu

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$			
y'		$+$	0	$-$	0	$+$	0	$-$

Hàm số đạt cực tiểu tại

- (A) $x = -1$.   (B) $x = 0$.   (C) $x = 1$.   (D) $x = 2$.

Lời giải.

Hàm số đạt cực tiểu tại điểm y' đổi dấu từ âm sang dương.

Chọn phương án (B)

Câu 7. Cho hàm số $y = f(x)$ có bảng biến thiên như sau

x	$-\infty$	0	1	$+\infty$	
y'	$+$	0	$-$	0	$+$
y	$-\infty$	0	-1	$+\infty$	

Mệnh đề nào sau đây đúng?

- (A) Hàm số có đúng một cực trị.
 (B) Hàm số đạt cực đại tại $x = 0$ và đạt cực tiểu tại $x = 1$.
 (C) Hàm số có giá trị lớn nhất bằng 0 và giá trị nhỏ nhất bằng -1 .
 (D) Hàm số có giá trị cực tiểu bằng 1.

Lời giải.

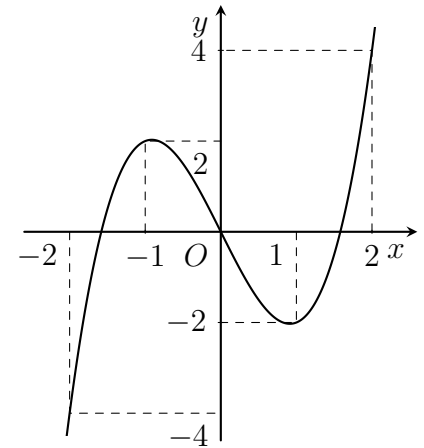
Dựa vào bảng biến thiên ta thấy hàm số đạt cực đại tại $x = 0$ và đạt cực tiểu tại $x = 1$.

Chọn phương án (B)

Câu 8.

Cho hàm số $y = f(x)$ xác định, liên tục trên đoạn $[-2; 2]$ và có đồ thị là đường cong trong hình vẽ bên. Hàm số $f(x)$ đạt cực đại tại điểm nào dưới đây?

- (A) $x = -2$.   (B) $x = -1$.   (C) $x = 1$.   (D) $x = 2$.

Lời giải.

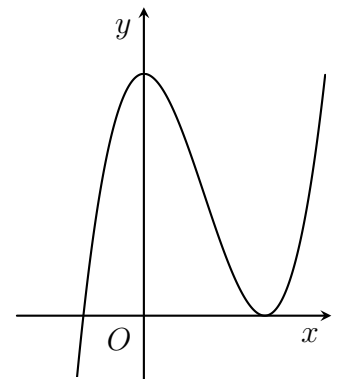
Dựa vào đồ thị hàm số ta có $x_{CD} = -1$.

Chọn phương án (B)

Câu 9.

Cho hàm số $f(x)$ có đồ thị như hình bên. Hàm số có bao nhiêu điểm cực trị?

- (A) 0.   (B) 1.   (C) 2.   (D) 3.

Lời giải.

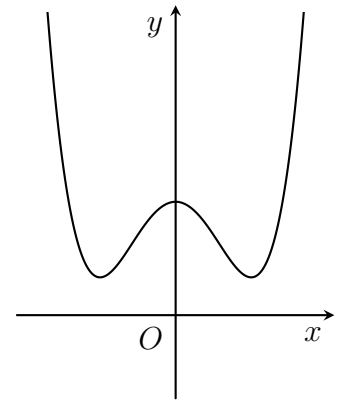
Đồ thị hàm số đổi chiều 2 lần ta được 2 điểm cực trị.

Chọn phương án **C**

Câu 10.

Cho hàm số $f(x)$ có đồ thị như hình bên. Hàm số đã cho có bao nhiêu điểm cực tiểu?

- A** 3.   **B** 2.   **C** 1.   **D** 0.

Lời giải.

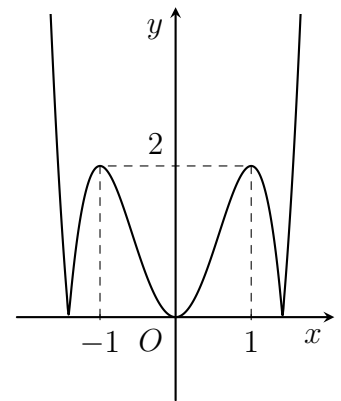
Dựa vào đồ thị của hàm số ta thấy có 2 điểm cực tiểu.

Chọn phương án **B**

Câu 11.

Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R}$ và có đồ thị như hình bên. Hỏi hàm số có bao nhiêu điểm cực tiểu?

- A** 2.   **B** 3.   **C** 4.   **D** 5.

Lời giải.

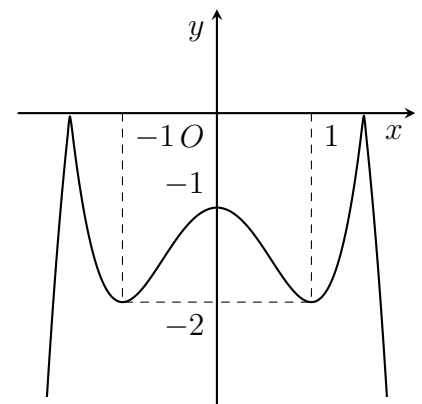
Dựa vào đồ thị của hàm số ta thấy có 3 điểm cực tiểu.

Chọn phương án **B**

Câu 12.

Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R}$ và có đồ thị như hình bên. Hỏi hàm số có bao nhiêu điểm cực trị?

- A** 2.   **B** 3.   **C** 4.   **D** 5.

Lời giải.

Đồ thị hàm số $y = f(x)$ đổi chiều 5 lần nên hàm số có 5 cực trị.

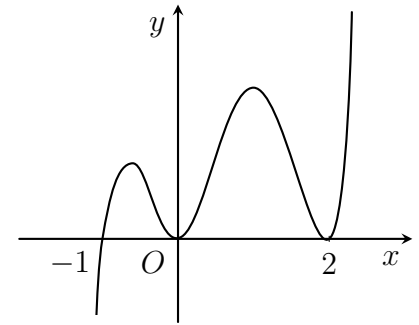
Chọn phương án **D**

Câu 13.

Hàm số $y = f(x)$ có đồ thị hàm số $f'(x)$ trên khoảng K như hình bên.

Hỏi hàm số $f(x)$ có bao nhiêu điểm cực trị?

- (A) 0.   (B) 1.   (C) 2.   (D) 4.

Lời giải.

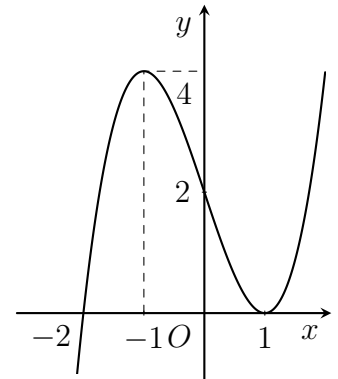
Đồ thị hàm số $f(x)$ cắt trục hoành tại 1 điểm duy nhất (không tính tiếp xúc) có nghĩa là đạo hàm chỉ đổi dấu một lần nên hàm số có 1 điểm cực trị.

Chọn phương án (B)

Câu 14.

Cho hàm số $y = f(x)$ xác định và có đạo hàm $f'(x)$. Biết rằng hình vẽ bên là đồ thị của hàm số $y = f'(x)$. Mệnh đề nào sau đây đúng?

- (A) Hàm số $y = f(x)$ đạt cực đại tại $x = -1$.
 (B) Hàm số $y = f(x)$ đạt cực đại tại $x = -2$.
 (C) Hàm số $y = f(x)$ đạt cực tiểu tại $x = -1$.
 (D) Hàm số $y = f(x)$ đạt cực tiểu tại $x = -2$.

Lời giải.

Từ đồ thị của hàm số $y = f'(x)$, ta suy ra BBT

x	$-\infty$	-2	-1	$+\infty$
y'	$-$	0	$+$	$+$
y				

Vậy hàm số $y = f(x)$ đạt cực tiểu tại $x = -2$.

Chọn phương án (D)

Câu 15. Cho hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R}$ và có bảng xét dấu đạo hàm như sau:

x	$-\infty$	-1	1	3	$+\infty$	
$f'(x)$	$-$	0	$+$	$+$	0	$-$

Hỏi hàm số $y = f(x)$ có bao nhiêu điểm cực trị?

(A) 2.

(B) 1.

(C) 3.

(D) 3.

Lời giải.

Vì hàm số $y = f(x)$ liên tục trên $\mathbb{R}$ và $f'(x)$ đổi dấu 2 lần nên hàm số đó có 2 điểm cực trị.

Chọn phương án (A)

Câu 16.

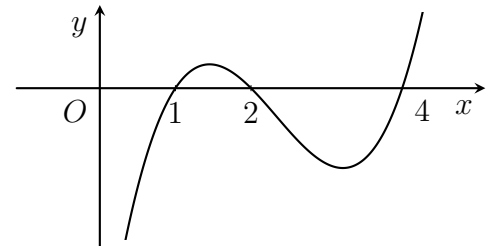
Cho hàm số $y = f(x)$ xác định và có đạo hàm $f'(x)$. Đồ thị của hàm số $g = f'(x)$ có đồ thị như hình bên. Điểm cực đại của hàm số là

(A) $x = 4$.

(B) $x = 3$.

(C) $x = 1$.

(D) $x = 2$.

Lời giải.

Từ đồ thị của hàm số $g = f'(x)$, ta suy ra BBT

x	$-\infty$	1	2	4	$+\infty$			
y'		-	0	+	0	-	0	+
y	$+\infty$			y_{CD}			y_{CT}	$+\infty$

$\swarrow$ $\searrow$ $\swarrow$ $\searrow$
 y_{CT} y_{CT}

Dựa vào BBT ta thấy hàm số đã cho đạt cực đại tại $x = 2$.

Chọn phương án (D)

Câu 17.

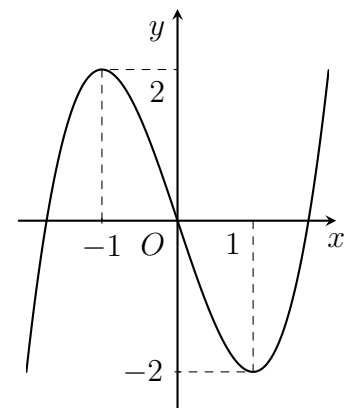
Cho hàm số $y = f(x)$ đồ thị của hàm số $y = f'(x)$ như hình vẽ bên. Giá trị cực đại của hàm số đã cho bằng

(A) $f(0)$.

(B) $f(1)$.

(C) $f(2)$.

(D) $f(-1)$.

Lời giải.

Từ đồ thị của hàm số $y = f'(x)$, ta suy ra BBT

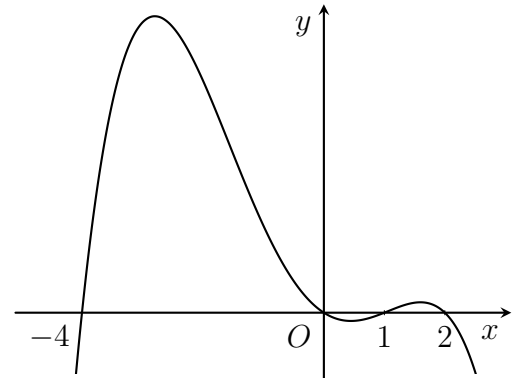
x	$-\infty$	x_1	0	x_2	$+\infty$							
y'		-	0	+	0	-	0	+				
y		↘		$f(x_1)$	↗		$f(0)$	↘		$f(x_2)$	↗	

Từ BBT ta được giá trị cực đại của hàm số bằng $f(0)$.

Chọn phương án **(A)**

Câu 18.

Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị của hàm số $y = f'(x)$ như hình vẽ bên. Hỏi hàm số $y = f(x)$ có bao nhiêu điểm cực trị?

- (A)** 3.   **(B)** 2.   **(C)** 1.   **(D)** 4.

Lời giải.

Ta có bảng biến thiên

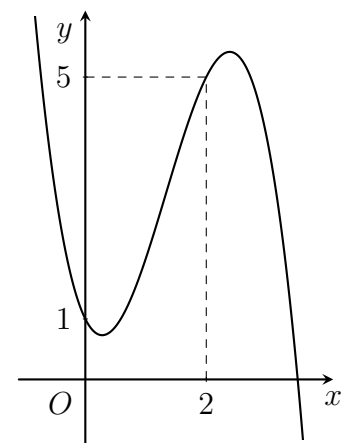
x	$-\infty$	-4	0	1	2	$+\infty$									
y'		-	0	+	0	-	0	+	0	-					
y		↘		$f(-4)$	↗		$f(0)$	↘		$f(1)$	↗		$f(2)$	↘	

Suy ra hàm số có 4 điểm cực trị.

Chọn phương án **(D)**

Câu 19.

Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị đạo hàm $y = f'(x)$ như hình bên. Khẳng định nào sau đây là đúng?

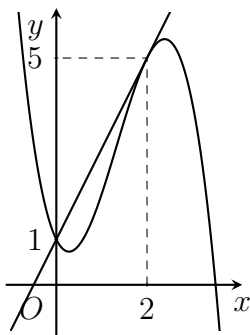
- (A)** Hàm số $y = f(x) - x^2 - x$ đạt cực đại tại $x = 0$.
(B) Hàm số $y = f(x) - x^2 - x$ đạt cực tiểu tại $x = 0$.
(C) Hàm số $y = f(x) - x^2 - x$ không đạt cực trị tại $x = 0$.
(D) Hàm số $y = f(x) - x^2 - x$ không có cực trị.

Lời giải.

Ta có: $y' = f'(x) - (2x + 1)$.

Suy ra $y' = 0 \Leftrightarrow f'(x) = 2x + 1$.

Từ đồ thị ta thấy $x = 0$ là nghiệm đơn của phương trình $y = 0$.

Ta có bảng biến thiên trên $(-\infty; 2)$ là

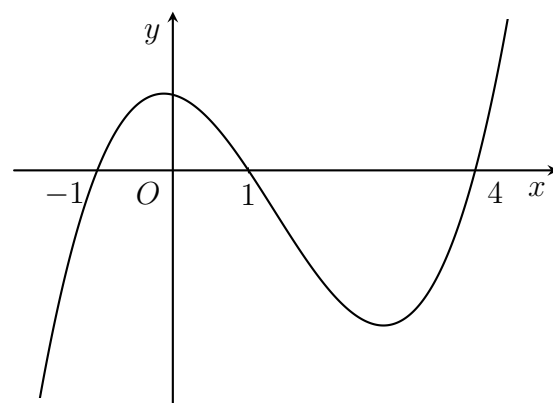
x	$-\infty$	0	2
y'	$+$	0	$-$
y	$f(0)$ 		

Từ bảng biến thiên hàm số đạt cực đại tại $x = 0$.

Chọn phương án **(A)**

Câu 20.

Cho hàm số $y = f(x)$ có đồ thị của hàm số $y = f'(x)$ như hình vẽ bên. Hỏi hàm số $y = f(x^2)$ có bao nhiêu điểm cực tiểu?

- (A)** 3.   **(B)** 2.   **(C)** 1.   **(D)** 4.

Lời giải.

$$y' = [f(x^2)]' = 2xf'(x^2) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x^2 = 4 \\ x^2 = 1 \\ x^2 = -1(L) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = \pm 1 \\ x = \pm 2. \end{cases}$$

Ta có bảng biến thiên là

x	$-\infty$		-2		-1		0		1		2		$+\infty$
y'		$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$	0	$-$	0	$+$	
y					$f(-1)$				$f(1)$				
			$f(-2)$				$f(0)$				$f(2)$		

Hàm số có ba điểm cực tiểu.

Chọn phương án **A**

📖 BẢNG ĐÁP ÁN 📖

1. B	2. D	3. A	4. D	5. B	6. B	7. B	8. B	9. C	10. B
11. B	12. D	13. B	14. D	15. A	16. D	17. A	18. D	19. A	20. A